

Returadresse: TDC Norge AS, Postboks 6299, Etterstad, N-0603 Oslo

Samferdselsdepartementet
Luft- post- og teleavdelingen
Postboks 8010, Dep
0030 Oslo

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK.: PTS	S.BEH.: CC
- 3 SEPT. 2003	
S.NR.: 03 / 1331 - 41	
ARKIV: 8015	AVSKREVET:

Att: Jørn Ringlund/Christina Christensen/Eli Wongraven

1. september 2003
Vår ref: mej

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSLAG OM NY EKOMFORSKRIFT

Vi viser til brev datert 4. juli 2003 der vi inviteres til å komme med synspunkter på Samferdselsdepartementets (heretter kalt SD) forslag til forskrift om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (heretter kalt Ekomforskriften).

Innledende bemerkninger

TDC Norge AS (tidligere kalt Tele Danmark InterNordia) er et datterselskap av TDC Totalløsninger A/S. Vi opererer kun i det profesjonelle markedet med store/mellomstore bedrifter og offentlig sektor som målgruppe. Vår nordiske strategi er basert på å være en totalleverandør innen tele- og datakommunikasjon på tvers av landegrensene.

TDC Norge (heretter kalt TDC) har egen infrastruktur fordelt på kobber, fiber og radio. Ved leveranser av fast telefoni og overføringskapasitet benytter vi underleverandører som Telenor og Bane Tele i omkring 50% av tilfellene for å realisere våre produkter. Dette kan gjelde hele eller deler av leveransen.

Vi vil i vår høringsuttalelse gi kommentarer på de bestemmelsene som er mest relevant for vår virksomhet. Før vi gjør dette vil vi redegjøre for noen generelle betraktninger knyttet til forskriftsutkastet.

Generelt

Den nye loven med tilhørende forskrifter skal sikre like konkurransevilkår i Norge, som i resten av Europa. Hvordan regelverket påvirker oss avhenger av hvilke virkemidler Post- og teletilsynet (PT) benytter for å skape konkurranse, og hvilken linje SD som klageinstans legger seg på. I Norge har reguleringen av de største aktørene vært langt svakere enn i Danmark og dette har

forsinket utvikling av konkurranse og nye tjenester. Dette er svært uheldig, og det er derfor viktig at PT får tilstrekkelig rom til å regulere slik regelverket forutsetter. Det er dermed også nødvendig at det er tilstrekkelig vilje tilstede.

Det er vårt klare standpunkt at en bedret konkurransesituasjon vil stimulere til utvikling av ulike løsninger tilpasset kundene, og bedre betingelser både for forbrukere og det profesjonelle markedet som vi opererer på. Den utvikling vil ikke finne sted dersom dagens monopol/duopolsituasjon blir tillatt videreført. Vi ser frem til en forbedring av denne situasjonen.

Kommentarer til de enkelte bestemmelsene

§ 1-6 Kvalitet

TDC er i utgangspunktet positiv til at kvalitetskrav inntas som vilkår ovenfor sluttbrukerne og at det skapes mer offentlighet rundt kvalitetsparameter for elektroniske kommunikasjonstjenester. Vi ser derimot betenkeligheter ved omfanget av foreslåtte endringer.

Forslaget innebærer at alle tilbydere av tilgang til offentlig telefontjeneste og overføringskapasitet skal måle kvaliteten på tjenestene som tilbys. En slik plikt går lenger enn minimumsreguleringen i direktivet og telemyndighetene plikter ikke å pålegge alle tilbydere de omfattende forpliktelser som forslaget oppstiller. Det fremgår av USO direktivets art 11 at plikten til å overholde, måle og publisere kvalitetskrav er ment å gjelde foretak som er utpekt som tilbyder av leveringspliktige tjenester.

Når det gjelder andre aktører sier USO-direktivet art. 22 at telemyndighetene skal kunne kreve informasjon fra andre tilbydere etter at myndighetene har vurdert synspunktene til interesserte parter. Vi kan ikke se at myndighetene har begrunnet behovet for å innføres slike forpliktelser eller at det har vært ført en dialog slik som det forutsettes i USO-direktivet.

I denne sammenheng gjør vi oppmerksom på at kun Telenor kontrollerer hele verdikjeden for de leveringspliktige tjenester (fasttelefoni og overføringskapasitet). Så lenge TDC benytter Telenor og andre underleverandører vil målinger avhenge av en rekke elementer som TDC ikke har kontroll over. Det fremgår ikke av høringsnotatet hvordan dette er tenkt løst. Vi ber derfor SD om å utrede disse forhold nærmere før en plikt slik som foreslått i forskriften pålegges alle aktører.

Innføringen av en slik plikt vil ha negative konsekvenser for TDC av praktisk og økonomisk karakter fordi TDC normalt ikke benytter de foreslåtte formatene. TDC har flere ulike og uavhengige systemer med delvise manuelle grensesnitt for å måle kvaliteten på aksesser og tjenester. Målemetodene varierer også ut fra kundespesifikke forhold. For å tilfredsstille de foreslåtte kravene vil TDC måtte foreta investeringer i utvikling og anskaffelse av hardware og software samt foreta tilpasning til våre eksisterende systemer i

størrelsesorden NOK 10-12 millioner. Dette utgjør for oss en stor del av et begrenset IT og utviklingsbudsjettet. Slike ekstrakostnader vil i siste rekke bli belastet sluttbrukerne i form av høyere priser/mindre prisreduksjoner. Vi ser ikke at fordelene som oppnås ved forslaget oppveier de negative konsekvensene.

I sin ytterste konsekvens vil kostnadene forbundet med forslaget påføre nye aktører en etableringshindring, og innebære en konkurranseulemppe for etablerte aktører. Det bør være opp til den enkelte tilbyder om, og på hvilken måte, krav om kvalitetsbeskrivelse fra kundene skal imøtekommes. I praksis vil mange av aktørene ende opp med å tilby de samme kvalitetsparametrene som Telenor, og intensjonen med forslaget vil oppnås.

TDC mener at det er mer formålstjenlig å regulere kvalitetskrav gjennom "co-regulering", dvs. at bransjen bidrar til utvikling av kvalitetsstandarder som skal gjelde for alle aktører. Dette er i overensstemmelse med USO-direktivets forale punkt 48 og art. 33.

TDC mener at forslaget må endres slik at det bare gjelder leveringspliktige tjenester som tilbys av utpekte tilbydere.

§ 1-8 Avtale

Høringsinstansene er spesielt bedt om å komme med kommentarer til om den omfattende plikten som 1-8 oppstiller er ønskelig og praktisk mulig.

Innen det markedssegment TDC opererer er det praktisk mulig å tilby sluttbrukere skriftlig avtale, og dette har vi også gjennomført i dag. Våre kommentarer knytter seg derfor til bestemmelsens 2. ledd.

Forslaget innebærer at tilbyder skal varsle om endringer i avtale minst en måned før endringen iverksettes og at virkningene bl.a. er at sluttbrukeren kan si opp avtalen uten vederlag. Dette etablerer en vidtgående oppsigelsesadgang som i flere tilfeller vil være i strid med våre gjeldende avtaler.

TDC har kun næringsdrivende som kunder og våre leveranseavtaler regulerer i hvilken utstrekning endringer kan gjennomføres og med hvilke frister. Vi mener at det er naturlig at leverandøren må kunne forbeholde seg retten til fortløpende å endre vilkår, herunder produktspesifikasjoner, i avtalens løpetid så fremt dette er avtalt med sluttbruker på forhånd.

På bakgrunn av det ovennevnte er vi ikke enig i §1-8, 2 ledd fordi det gjør et sterkt inngrep i avtalefriheten mellom profesjonelle parter.

Dersom bestemmelsens 2. ledd inntas i forskriften må § 1-8, 2. ledd få en ny siste setning. "Bestemmelsen kan fravikes ved avtale utenfor forbrukerforhold". Det må også presiseres at det ikke er enhver endring som

skal varsles med en måneds varsel. Vi foreslår derfor at det kun endringer som er vesentlige til skade eller ulempe for sluttbruker som må varsles.

§ 1-9 Faktura

Bestemmelsen er mest relevant for de aktører som opererer i privatmarkedet. Som tilbyder i bedriftsmarkedet samt til offentlige virksomheter vil vi som hovedregel alltid inngå avtaler om spesifiserte faktura. TDC har ingen innvendinger mot bestemmelsen.

Kap 3 Tilgang

Overgangen fra gamle regler til nye regler

Overgangen fra gamle regler til nye regler må være klar og entydig for å unngå rettslig vakum. Dette er også klart forutsatt i Aksessdirektivets fortale punkt 12. Ekomlovens § 13-2 fastslår at vedtak og forskrift som inneholder tilsvarende plikter skal gjelde inntil nye markedsanalyser er gjort. Forskrift om offentlige telenett og teletjenester (Offentlignettforskriften) oppheves ved ikrafttredelse av Ekomforskriften og de bestemmelser som i dag fremgår av Offentlignettforskriften vil derfor ikke bli videreført med mindre det treffes vedtak med samme innhold.

Utkast til Ekomforskrift § 3-1 inneholder ingen klare plikter, men gir kun en beskrivelse av hva vedtak etter ekomlovens § 4-1 kan omfatte. Dette er ikke en heldig lovgivningsteknikk etter vår mening. Forskriftsregelen vil heller ikke gi noen materielle virkninger direkte.

Uten en klar og entydig videreføring av de eksisterende tilgangsbestemmelser som fremgår av pliktreglene i Offentlignettforskriften vil slike forpliktelser være tuftet på de enkelte vedtak som er truffet inntil nye vedtak treffes. Dette skaper et uoversiktlig og fragmentarisk regelverk som er uheldig.

Vi mener at telemyndighetene enten må :

1. videreføre reglene i Offentlignettforskriften som pålegger aktører med sterk markedsstilling klare plikter inntil myndighetene har truffet nye vedtak i medhold av Ekomloven og Ekomforskriften, eller
2. Treffe vedtak som trer i kraft samtidig med Ekomforskriften i medhold av § 4-1.

Alternativ 2 byr etter vår oppfatning på en rekke problemer. For det første er det ikke truffet bindende vedtak som pålegger Telenor plikt til å videreselge abonnement. For det andre vil hjemmelsgrunnlaget for eksisterende vedtak som videreføres mer uklart. Kravet til kostnadsorienterte priser fremgår i dag av Offentlignettforskriftens § 3-8 og 4-3 og plikten til videresalg av abonnement fremgår bla. av vedtak fattet med hjemmel i Offentlignettforskriftens § 3-2 om ikke-diskriminering. Med mindre det fremgår entydig av de aktuelle vedtakene vil hjemmelsgrunnlaget falle bort også for de tilgangsformer der det er åpenbart at kravet skal gjelde.

Uklarheter i vedtakene vil derfor kunne få meget omfattende konsekvenser i overgangsperioden. For det tredje er det en fare for pliktene blir utydeliggjort og fragmentarisert ved at hjemmelen fremgår av de enkelte vedtak i stedet for en direkte forskriftshjemmel.

Vi anser det som mest formålstjenlig å velge alternativ 1 og foreslår derfor at de regler som finnes i dagens Offentlignettforskrift videreføres i Ekomforskriften. Dette gjelder som minimum reglene i Offentlignettforskriftens §§ 4-4, 4-5, 4-6 og 4-7 samt § 3-2 og § 3-8.

Disse regler kan senere endres gjennom enkeltvedtak slik som beskrevet i Ekomlovens § 13-2, dvs. når det er foretatt en markedsanalyse som kan ligge til grunn for nye vedtak.

Forskriftreglene kan gis i medhold av ekomlovens § 13-1, jf. Aksessdirektivets art. 7.

Til videresalg av abonnement:

Departementet har spesielt bedt om kommentarer til regulering av videresalg av abonnement. TDC rettet den 25. juni 2003 en anmodning til SD om at departementet måtte klargjøre i arbeidet med Ekomforskriften at videresalg av abonnement er en av de tilgangsformer som ekomlovens § 4-1 omfatter. Vi viser til det som er sagt ovenfor om hensynet til forutberegnelige regler i overgangsperioden inntil nytt vedtak er truffet.

Når det gjelder utkast til forskrift § 3-1 nr 2 er vi av den oppfatning at videresalg av abonnement bør reguleres i kapittel 3 i stedet for i kapittel 6 sammen med fast forvalg. Videresalg av abonnement er å anse som en tilgangsform og bør reguleres sammen med andre typer av tilgang. Når det gjelder metoden for valg av alternative tilbydere og fast forvalg regulert i §§ 6-5 til 6-7, bør etter vår oppfatning, den brukes som modell for videresalg av abonnementer.

Det bør derfor inntas en ny bestemmelse i kapittel 3 som reflekterer plikten til aktører med sterk markedsstilling til å tilby videresalg av abonnement.

Dersom SD finner det hensiktsmessig å regulere videresalg av abonnement sammen med fast forvalg så har vi ingen sterke motforestillinger mot dette. Det som er viktig for TDC er at forskriften gir en klar hjemmel.

§ 3-3 Tilgang til informasjons- og støttesystemer

TDC stiller seg positiv til utkastets § 3-3. Regelen bør eksplisitt presisere at en plikt til å gi tilgang til informasjons- og støttesystemer omfatter plikt til å gi tilgang til grensesnitt (herunder API'er) til slike systemer for å sikre at den tilgang som gis får realitet. Vi foreslår derfor et nytt 2. ledd som lyder slik:

"Når en tilbyder er pålagt plikt etter ekomlovens § 4-5 skal denne plikten omfatte tilgang til grensesnitt (API) for å få tilgang til slike

informasjons- og støttesystemer. Tilgang til grensesnitt skal gis på de samme vilkår som tilbydere tilbys egen virksomhet.”

Vi mener at § 3-3 nr 2 ikke bør begrenses til databaser for innhenting av opplysninger før bestilling. Det er dessuten uklart hva som menes med databaser for innhenting av opplysninger før bestilling.

Det er videre en forutsetning at slike opplysninger kan utleveres i henhold til personvernlovgivningen. Vi ber derfor om at det blir presisert at tilbyder som pålegges å gi tilgang til slike systemer har plikt til å etablere rutiner for å innhente samtykke fra registrerte personer slik at mangel på samtykke ikke kan benyttes som argument for å utlevere informasjon.

§ 3-4 Standard tilbud om tilgang til det faste aksessnettet

Etter TDCs oppfatning bør myndighetene ha kompetanse til å treffe enkeltvedtak, som regulerer standard tilbud om tilgang til det faste aksessnettet. Det er hensiktsmessig at myndighetene har anledning til å pålegge tilbydere med sterk markedsstilling å dele opp tilbud slik at andre foretak ikke er forpliktet til å inngå større og mer omfattende avtaler, enn de har anmodet om eller pålegge tilbyderne å oppgi vilkår og priser for enkeltdele.

Bestemmelser om prisregulering

Selv om ekomlovens § 4-9 og 4-10 gir adgang til å forskriftsfeste regler om prisregulering, herunder kostnadsorientering er det ikke foreslått regler om dette i forskriftutkastet. Dette er uheldig, på den ene side fordi det skaper usikkerhet om de eksisterende forpliktelser (se ovenfor) og dernest fordi den etterlengtede avklaring på prisregulering fortsatt ikke blir gitt. TDC etterlyser med dette en klargjøring av hvilke prinsipper og metoder myndighetene ønsker å benytte for prisregulering, særlig av samtrafikkpriser og annen tilgang til tjenester og nett kontrollert av tilbydere med sterk markedsstilling.

Videreføring av dagens regler – offentlignettforskriftens § 3-8 og 4-3

Som nevnt ovenfor bør dagens krav om kostnadsorientering i § 3-8 og 4-3 videreføres inntil nye vedtak treffes. Eksempelvis gjelder dette for NetCom som nylig er ansett for å ha sterk markedsstilling, jf. vedtak fra PT 07.05.2003. For å unngå uklarhet om NetCom har plikt til å ha kostnadsorienterte priser bør derfor regelen i § 4-3 videreføres inntil det treffes nytt vedtak etter de nye regler.

Nye bestemmelser for å implementere Aksessdirektivets art. 13 og USO-direktivets art. 17.

TDC mener at det bør inntas nye bestemmelse i forskriften som gjelder pris- og regnskapsregulering. Bestemmelsene er ment å supplere Ekomlovens § 4-9 og 4-10 som gir hjemmel til forskriftregulering.

Vi viser til vårt høringsnotat til ekomloven datert 19.09.2002. I samsvar med vårt tidligere forslag til lovtekst har vi foreslått ordlyd som kan innarbeides i forskriften. Vi har ikke tatt stilling til om disse skal innarbeides i forskriften som en eller flere bestemmelser.

"Plikter som kan pålegges i henhold til ekomlovens § 4-9 kan omfatte:

- a) å tilby og levere nett eller tjenester som nevnt i 1. ledd til å rimelige priser
- b) å tilby og levere nett eller tjenester som nevnt i 1. ledd til kostnadsorienterte priser
- c) å tilby og levere nett eller tjenester som nevnt i 1. ledd til en bestemt pris som fastsettes av Myndighetene, herunder å benytte sammenligninger med andre sammenlignbare markeder
- d) å følge bestemte prinsipper for kostnadsberegninger, herunder hvilke kostnader tilbyderer kan legge til grunn ved prisfastsettelse og størrelsen på avkastningen på anvendt kapital
- e) å følge bestemte krav til regnskapsføring for å sikre at prisene er kostnadsorienterte, herunder medvirke til årlige kontroller fra Myndigheten eller andre som Myndighetene oppnevner
- f) å begrunne og dokumentere hvordan prisene er fastsatt.
- g) begrensninger i bruk av rabatter til sluttbrukere

Myndighetene skal pålegge operatører en eller flere slike forpliktelser etter bokstav a) til g) dersom markedsanalysen etter § 3-3 indikerer at fravær av virksom konkurranse og at dette medfører at operatøren bl.a.:

- a) har incentiver til å opprettholde høyere priser for tilbud og leveranser som nevnt i 1. ledd enn man kan forvente i et marked med virksom konkurranse, eller
- b) har incentiver til å eller fastsette priser for tilbud og leveranser som nevnt i 1. ledd som står i et slikt forhold til de effektive prisene priser i andre relevante markeder medfører at aktører som tilbyr tilsvarende tjenester ikke kan konkurrere effektivt i slike markeder.

Det kan legges vekt på om tilbyderens eget salgsledd ikke kan oppnå en rimelig avkastning, dersom den samme pris for innsatsfaktorene som tilbys konkurrenter legges til grunn eller at marginen mellom prisen på innsatsfaktoren og den pris det er mulig å oppnå i sluttbrukermarkedet, er så lav at en rimelig effektiv tjenestetilbyder ikke vil oppnå en normal profit.

Myndighetene skal påse at prisreguleringen står i forhold til lovens formål om virksom konkurranse.

Myndighetene kan pålegge endring av priser, herunder fastsette at operatørene skal benytte priser for perioder forut for vedtaket dersom det fastslås at operatøren ikke har overholdt slike krav som er pålagt.

Operatøren har bevisbyrden for at prisene er i samsvar med de pålegg som er gitt i medhold av lov eller forskrift og plikter å dokumentere at påleggene følges. Myndighetene kan foreta årlige

revisjoner av tilbyder som er pålagt prisforpliktelser etter ekomlovens § 4-9 og 4-10.

Myndighetene skal gjøre informasjon om pålegg som gis i medhold av denne bestemmelsen tilgjengelig for allmennheten, herunder hvilke hovedkategorier av kostnader og regler for kostnadsfordeling som operatøren skal benytte.

Myndighetene skal jevnlig gjennomføre analyser av kostnadsberegningsmetoder og regnskapsprinsipper som er hensiktsmessige for å sikre virksom konkurranse på de relevante markeder der det en eller flere aktører har sterk markedsstilling. Myndighetene kan ta hensyn til priser i sammenlignbare markeder når tilbyder pålegges forpliktelser etter ekomlovens § 4-9.

Bestemmelsen er ment å hjemle myndighetenes adgang til å benytte såkalt benchmarking, slik som omtalt i USO-direktivets fortale punkt 42.

Denne bestemmelsen er ment å hjemle den revisjonsadgang som er nevnt i Aksessdirektivets fortale punkt 21 og USO-direktivets fortale punkt 27. Det følger av ekomlovens § 10-1 at myndighetene kan benytte andre uavhengige organer.

Ny bestemmelse om regulering av sluttbrukerpriser

I tråd med tidligere forslag mener vi at det er hensiktsmessig å innta en regel i forskriften som presiserer Ekomlovens § 4-10. Selv om § 4-10 ikke inneholder en spesifikk hjemmel for å fastsette nærmere regler i forskrift vil den generelle forskriftshjemmel i § 4-1 og 4-9 være tilstrekkelig.

Regulering av priser og vilkår for sluttbrukertjenester

"Plikter som kan pålegges i henhold til ekomlovens § 4-10 kan omfatte:

- a) plikt til å ikke kreve urimelige høye sluttbrukerpriser
- b) plikt til å ikke begrense markedsadgang eller begrenser konkurranse gjennom å kreve priser som er urimelig lave eller høye
- c) å forskjellsbehandle sluttbrukere urimelig (diskriminering)
- d) å koble sammen tjenester på en urimelig måte,

Myndighetene skal av eget tiltak føre jevnlig tilsyn med sluttbrukerprisene som tilbydere nevnt i 1. ledd.

Myndighetene kan også pålegge slike tilbydere en eller flere av følgende forpliktelser:

- a) å følge kriterier for beregning av priser som fastsettes av Myndighetene
- b) å tilby og levere tjenester til maksimal og minimumspriser som fastsettes av Myndighetene,
- c) å tilby og levere tjenester til priser som er basert på kostnadene

d) forbud mot å tilby og levere tjenester til rabatter som ikke er objektivt begrunnet

f) pålegge tilbydere å tilby og levere tjenester til priser som beregnes ut fra priser i sammenlignbare markeder, herunder markeder i andre land.

Myndighetene skal på forespørsel oversende informasjon om kontroll av sluttbrukerpriser til EU-kommisjonen eller ESA, og dersom det er hensiktsmessig, metodene for kostnadsberegning som benyttes av tilbydere.

Myndighetene kan ikke anvende prisregulering etter denne bestemmelsen dersom det er virksom konkurranse på sluttbrukermarkedet. Lave priser er ikke alene en indikasjon på virksom konkurranse.

Vi viser til vårt høringsbrev 19.09.2002 for kommentarer til de enkelte bestemmelser.

§ 6-7 Gjennomføring av Fast Forvalg

TDC støtter SD sitt forslag om at forvalgt tilbyder skal innhente skriftlig fullmakt fra sluttbruker før etablering av fast forvalg. For vår del gjøres dette i dag da en vanskelig kan implementere en stor bedriftskunde eller en offentlig etat uten skriftlig å avtale hvilke nummer som skal inngå i etableringen/flyttingen.

§ 10- 1 Brukerklagenemnda for elektronisk kommunikasjon

Formuleringen "tjeneste der en eller flere tilbydere har sterk markedsstilling" gjør det uklart hvilke tilbydere som er forpliktet til å inngå avtale om deltakelse i brukerklagenemnden. Det fremgår imidlertid av kommentarene til bestemmelsen at det er tilbydere som er utpekt eller som har sterk markedsstilling som skal være omfattet av ordningen. Vi ber om en presisering av hvilke tilbydere som har plikt til å inngå avtale og delta i ordningen.

Det er vårt syn at en slik nemnd også i fortsettelsen bør omfatte forbrukere og ikke profesjonelle aktører. Disse har ikke samme beskyttelsesbehov. TDC har derfor liten eller ingen interesse av å delta i ordningen og det vil virke fordyrende med en dobbel behandling av eventuelle tvister. Erfaringsvis er våre tvister med kunder av en slik art at de ikke egner seg til nemndsbehandling.

Noen punkter som er utelatt i forslaget til forskrift

- **Regulering av spørsmålet om vedtaks tilbakevirkende kraft**

I forbindelse med stortingshøringen vedrørende Ekomloven ba flertallet i Stortingets Samferdselskomité Departementet om å vurdere om det er hensiktsmessig å gi regulatorisk myndighet en hjemmel til å fastsette

tidspunkt for retting til et annet enn vedtakstidspunktet og fremme forslag til slik hjemmel, se Innst. O nr. 121 2002/2003 på side 11. Arbeiderpartiet fremmet forslag om en konkret ordlyd til slik hjemmel. Vi beklager at Departementet ikke kommenterer dette i forskriften og vil fremme forslag om at det presiseres at vedtak kan gis tilbakevirkende kraft i forskriften. Hjemmelen til å gi slik tilbakevirkende kraft vil være ekomlovens § 4-1 og 4-9 hva angår priser generelt.

TDC frykter en situasjon der uklarhet i forhold til hvilket tidspunkt kravet til kostnadsorientering skal anses å gjelde, og nærmere bestemt hvilket tidspunkt konkrete prisfastsettelser fra PT skal gjelde. En slik situasjon vil være uholdbar og åpne for urettmessig trenering fra aktører som er undergitt slik plikt. Dessverre viser historikken at det i visse saker har vært lønnsomt å trenere prosesser som leder opp til vedtak og at dette undergraver formålet med regelverket.

TDC mener at krav om retting eller endring etter første ledd kan gjøres gjeldende med virkning fra det tidspunktet det ulovlige forholdet oppstod. Dette innebærer at vedtaket kan fattes med virkning tilbake i tid såfremt det eksisterer en klar påbudsregel om at prisene skal være kostnadsorienterte fra et bestemt tidspunkt som ligger forut i tid for et vedtak om å fastsette prisen konkret. Det er uheldig at partene må være tvunget til sivile søksmål for de ordinære domstoler når det er

• **Krav til Konfidensialitet**

I vår høringsuttalelse til Ekomloven i september 2002 foreslo vi at det skulle innføres en ny bestemmelse i lovens kapittel 4 med følgende innhold:

“Tilbydere som er vertikalt integrert og som mottar informasjon fra et foretak før, under eller etter forhandlinger om som anmoder om tilgang til eller bruk av elektroniske kommunikasjonsnett eller tilhørende fasiliteter, samtrafikk eller lignende forhold, plikter å benytte slik informasjon for det formål informasjonen ble avgitt. Mottakeren skal til enhver tid bevare taushet om informasjon som mottas eller lagres. Informasjon som mottas skal ikke overleveres til tredjeparter, spesielt ikke andre avdelinger, konsernbundne selskaper eller samarbeidspartnere, dersom slik informasjon kan medføre et konkurransefortrinn for tredjeparten.”

Forslaget gjennomfører Aksessdirektivets art. 4 (3). Dette er en spesiell regel om taushetsplikt for som særlig gjelder operatører som er vertikalt integrert og som har anledning til å benytte informasjon som gis til en del av virksomheten. Et eksempel på dette er at når en operatør retter en forespørsel om leveringskapasitet i forbindelse med utarbeiding av tilbud i en bestemt kundecase utleverer informasjon som benyttes av den vertikalt integrerte operatøren til selv å gi et tilbud gjennom en annen kanal i virksomheten.

I Ot.prp.nr. 58 (2002-2003) fremgår det at SD forutsetter at bestemmelsen i Akseessdirektivets art. 4 er dekket av den alminnelige taushetspliktbestemmelsen (§ 2-9) og henviser til merknadene til denne bestemmelsen (side 42). Problemstillingen er ikke nærmere omtalt i merknadene til § 2-9 . Etter vår oppfatning er det behov for å presisere taushetsplikten for vertikalt integrerte tilbydere.

Vi ber derfor om at bestemmelsen tilføyes som en ny bestemmelse i forskriften.

Spørsmål vedrørende innholdet i høringsuttalelsen kan rettes til Mette E. Johansen på telefon 23 18 10 17.

Med vennlig hilsen

Håvard Larsen
Administrerende Direktør

Mette E. Johansen
Juridisk Leder